

- *Мотиваційна функція*. Полягає у забезпеченні активного прагнення студентів до виконання самостійної роботи. При високому ступені мотивації у студента формується мета і його навчання стає активним, незалежним від викладача, переходить у самостійну цілеспрямовану діяльність.

Процес мотивації, як і процес самостійної роботи, є циклічним і складається з наступних етапів: вступно-мотиваційного, підтримуючого, завершального.

- *Інформаційна функція*. Пов'язана з отриманням студентами необхідної інформації, що може або надаватись викладачем, або збиратись самостійно. Ця інформація не може бути адекватною процесу простого запам'ятовування, оскільки має бути використана для повного розуміння предмету вивчення.

- *Контрольна, оціночна і корекційна функції*. Можуть бути поєднанні і потрібні для встановлення зворотного зв'язку про хід і результати виконання самостійної роботи.

На завершальному етапі циклу самостійної роботи необхідно здійснення *аналітичної функції*, головним змістом якої є аналіз завершальної справи. Такий аналіз потрібен і викладачам і студентам. Для викладачів — це передумова для вдосконалення навчального процесу, шлях до педагогічної майстерності, для студентів — крок до подальшої самостійної навчальної діяльності на основі усвідомлення досвіду.

**Т. В. Омеляненко**, канд. екон. наук,  
доцент кафедри менеджменту

## **ЗМІНА ФОРМАТУ ЩОРІЧНОЇ НАУКОВОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

Наукова діяльність є невід'ємною складовою навчального процесу вищих навчальних закладів III — IV рівнів акредитації. Основними функціями науково-дослідної роботи (НДР) студентів є *пізнавальна*, сутність якої полягає в набутті професійних знань за обраною спеціалізацією; *навчальна*, що створює чітку систему навиків роботи зі спеціальною літературою, аналізу та узагальнення фактологічного матеріалу; *виховна*, що формує принципи, стратегію і тактику діяльності майбутніх економістів та менеджерів; *креативна*, призначена розвивати в студента творчі здібності, перспективне мислення, потяг до дослідницької роботи, мотивувати новаторський підхід до управління.

В КНЕУ НДР студентів приділяється велика увага — проводяться студентські олімпіади, працюють наукові гуртки, діє Наукове студентське товариство. Кульмінацією поточної НДР вже тривалий час є проведення щорічної студентської наукової конференції, яке з одного боку виконує функцію *стимулятора активності* НДР, як і будь-який інший регулярний системний захід, а з іншого боку є *індикатором активності* НДР студентів різних курсів та форм навчання.

Експрес-аналіз (на прикладі факультету економіки та управління) учасників конференції по секціях, робота яких була організована випускними кафедрами, по таких критеріях, як *форма навчання* та *курс*, виявляє суттєві диспропорції між кількістю студентів 4-го та 5-го курсів, що беруть участь у конференції (переважають студенти бакалаврського рівня підготовки), а також між студентами різних форм навчання (майже завжди це лише студенти стаціонару).

Беззаперечно, студенти магістерського рівня підготовки мають *креативний потенціал*, що підтверджується і їх активною участю у НДР протягом навчання у бакалавраті, і самим фактом вступу до навчання у магістратурі. *Схильність до наукової роботи* виявляють і вечірники — до цього їх мотивують навчальний план (зокрема — склад професійно-орієнтованих дисциплін, що вивчаються на 4—5 курсах та необхідність виконання по них курсових робіт) та система поточного контролю знань, якою передбачено, в тому числі, і підготовку студентами наукових доповідей та рефератів. Але традиційний двоетапний формат проведення конференції (пленарне засідання розпочинається, як правило, о 9-й годині; робота по секціях розпочинається, як правило, об 11-й годині) відіграє роль *демотивуючого* чинника, оскільки через зайнятість саме у той час, коли проводиться конференція, студенти вечірньої форми навчання, а також студенти стаціонару магістерського рівня підготовки, які навчаються в індивідуально — консультативному режимі і проходять у цей період практику, у більшості своїй не в змозі взяти *особисту участь* у конференції.

Реальними вбачаються такі шляхи розв'язання проблеми:

- 1) проведення конференції паралельно в традиційному форматі та в форматі електронної конференції (подібний досвід вже є — у 2002 році кафедра менеджменту організувала проведення міжнародної студентської Internet-конференції «Менеджмент ХХІ століття — еволюційне та революційне»);

- 2) перехід до трьохетапного формату проведення конференції, розпочинаючи 3-й етап (секційні засідання) по завершенні друго-

го о 18-й годині, що дасть змогу студентам 5-го курсів денної та всіх курсів вечірньої форм навчання, що сумлінно ставляться до своїх службових обов'язків і не вважають за можливе нехтувати ними, без проблем взяти участь у конференції.

У такий простий спосіб можна елімінувати сегрегацію — тобто поділ студентів на таких, що мають та не мають можливості приймати участь у такому поважному та важливому університетському заході, як щорічна наукова конференція студентів, — що фактично склалася на поточний момент.

**С. В. Онищенко**, канд. екон. наук, в. о. доцента  
кафедри фінансів підприємств

### **ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ»**

За сучасних, ринкових умов господарювання здійснювати управління діяльністю вітчизняних підприємств без використання інформаційних технологій є майже не реальним. В той же час, за розповсюдженістю і використанням, можливий поділ сучасних інформаційних технологій за двома напрямками: перший, для ведення обліку господарських операцій — є звичайною справою і використовується майже на всіх вітчизняних підприємствах, другий — використання програмних модулів в аналітично-управлінській діяльності хоча і є досить необхідним, все ж таки потребує підтримки, в тому числі при вивченні базових економічних дисциплін. Виходячи з того, що в широкому розумінні під будь-якою системою інформаційних технологій слід розуміти сукупність відповідного програмного забезпечення, наявність технічних засобів та фахівців відповідної кваліфікації, можна зробити висновок, що саме остання складова і є об'єктом цілеспрямованої діяльності вищих навчальних закладів. Надання відповідних знань та практичних навичок щодо існуючих аналітично-інформаційних технологій в фінансовому управлінні підприємством і є одним з важливих завдань таких дисциплін як «Фінанси підприємств», «Фінансовий менеджмент», «Фінансовий аналіз», «Бюджетування діяльності суб'єктів господарювання» тощо. З метою фахово-інформаційної усвідомленості та для закріплення набутих теоретичних знань, сучасні освітні технології передбачають широке використання комп'ютерної техніки останніх поколінь та відповідних пакетів прикладних програм.